

Leader ja Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014-2020

Leader-työn uusien työntekijöiden koulutus

Webinaari 8.2.2019

Laura Jänis, maa- ja metsätalousministeriö

Rahastojen yhteinen yleisasetus 1303/2013

- II Luku: Yhteisölähtöiset paikalliset kehittämishankkeet
- 32 artikla: Yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen
  - Leader-periaatteet: alueperustaisuus, kumppanuus, monialaisuus, innovatiivisuus, verkostoituminen, yhteistyö
- 33 artikla: Yhteisölähtöiset paikalliset kehittämisstrategiat
- 34 artikla: Paikalliset toimintaryhmät
  - Leader-ryhmien tehtävät, mm. syrjimätön ja avoin valintamenettely
- 35 artikla: ERI-rahastoista yhteisölähtöiseen paikalliseen kehittämiseen myönnettävä tuki
  - Toimintaraha max 25 %

Maaseutuohjelman 3 strategista painopistettä

Edistetään biotaloutta ja sen osana maataloutta harjoitetaan taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväällä ja eettisesti hyväksyttävällä tavalla.

Monipuolistetaan maaseudun elinkeinoja ja parannetaan työllisyyttä kehittämällä yritysten kilpailukykyä, uutta yrittäjyyttä ja yritysten verkostoitumista.

Lisätään maaseudun elinvoimaa ja elämänlaatua **vahvistamalla paikallista omaehtoista toimintaa.**

- Taustalla Eurooppa 2020 strategian tavoitteet: älykäs, osallistava ja kestävä kasvu

Maaseutuohjelman 6 päätavoitetta

1. Osaaminen, tiedonvälitys, innovaatiot ja yhteistyö maaseudulla lisääntyvät
2. Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen ilmastonmuutokseen tehostuvat
3. Luonnon monimuotoisuus lisääntyy, vesistöjen tila ja maatalouskäytössä olevan maaperän tila paranevat
4. **Maaseudun yritystoiminta monipuolistuu, työllisyys, palvelut sekä vaikuttamisen mahdollisuudet paranevat**
5. Maataloustuotannon kilpailukyky vahvistuu
6. Maaseutuyritykset vastaavat kuluttajien kysyntään ja arvostuksiin tuottamalla laadukasta ruokaa ja parantamalla eläinten hyvinvointia

Leader-toiminnan tavoitteet maaseutuohjelmassa

- Näkökulma alhaalta ylös
- Vahvistaa ja kehittää paikallisia yhteisöjä, yrityksiä ja alueen elinvoimaa
- Saada mukaan erilaisia ja eri-ikäisiä ihmisiä ja yhteisöjä paikalliseen kehittämistyöhön
- Aktiivinen verkostoituminen ja niissä vaikuttaminen
- Tarpeisiin vastaava, uudistunut paikallinen kehittämistyö
- Erityisesti panostetaan nuoriin, palveluihin ja kansainvälisyyteen
- Kaikki ovat tervetulleita osallistumaan Leader-ryhmien työhön

Maaseutuohjelman määrälliset tavoitteet

	Tavoite	josta Leader-ryhmien osuus
Koulutukseen osallistuneet henkilöt, hlö	25 000	5 000 hlö
Investointitukea saaneet maatilat, kpl	7 000	
Nuorten viljelijöiden aloitustukea saaneet, kpl	2 700	
Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden jalostukseen, markkinoille saattamiseen ja kehittämiseen investoineet yritykset, kpl	550	50 yritystä
Eläinten hyvinvoinnin edistämiseen sitoutuneet maatilat, kpl	4 500	
Neuvontaa saaneet maatilat, kpl	43 000	
Ympäristö- ja ilmastotoimiin sitoutuminen, %	83 %	
Luonnonmukaiseen tuotantoon sitoutuminen, %	16 %	
Yritysten perustaminen ja toiminnan kehittäminen, kpl	6 000	500 yritystä
Luodut työpaikat, kpl	5 700	1 700 työpaikkaa
Hankkeet		
- palveluiden ja kylien kehittäminen, kpl	3 500	3 000 hanketta
- laajakaistahankkeet, kpl	100	
- yhteistyötoimet, kpl	310	

Tavoitteet ja tulokset, ks. maaseutu.fi

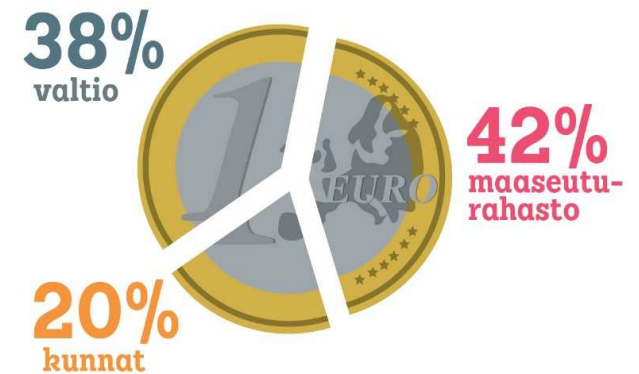

MAASEUTU.FI

Maaseutuohjelman julkinen rahoitus

Toimenpide	milj. euroa
Koulutus ja tiedonvälitys	80
Neuvonta	34
Investoinnit fyysiseen omaisuuteen	1 035
- josta kokonaan kansallinen lisärahoitus	656
Tila- ja yritystoiminnan kehittäminen	402
- josta kokonaan kansallinen lisärahoitus	67
Maaseudun palvelujen ja kylien kehittäminen	80
Ympäristökorvaukset	1 586
Luonnonmukainen tuotanto	326
Luonnonhaittakorvaukset	3 734
- josta kokonaan kansallinen lisärahoitus	1 924
Eläinten hyvinvointi	458
Yhteistyö ja innovaatiot (sis. EIP)	160
Leader	300
Tekninen apu	70
Yhteensä	8 265

Leader-ryhmien käytössä on **300 miljoonaa euroa** julkista rahaa entistäkin paremman maaseudun kehittämiseen vuosina 2014–2020. Lisäksi Leader kokoaa merkittävän määrän yksityistä rahoitusta ja talkootyötä.

Leader-ryhmien rahoituskehykset 2014-2020 ja niiden jakoperusteet maaseutuohjelmassa

Suuntaa-antava kehys 2014-2020	
Yhteensä	272 982 000 €
Keskiarvo	5 055 222 €
Pienin	2 920 000 €
Suurin	11 121 000 €
Reservi	
Yhteensä	27 018 000 €

- **Strategian laatu ja kokonaisuus**
- **Alueen väestömäärä painottaen ydinmaaseudun ja harvaan asutun maaseudun asukasmäärää**
- **Ohjelmakauden 2007-2013 toiminta**
- **Lausunnot ja arvioinnit**
- **Ryhmän oma arvio rahoituksesta (sen suuruus ja realistisuus)**

Reservi jaetaan kehystarkistuksissa

- Tavoitteena vaikuttavuuden lisääminen, perusteena

sidonta- ja
maksatusilanne

Leader-
periaatteiden
noudattaminen

arviointit ja
raportit

valvontahavainnot

julkisten varojen
hallinnointi

Leader-ryhmien
esitykset

ELYjen
näkemys

Leaderin kehittäminen ja tulevaisuus

- Leader-toimintatapaa kehitetään jatkuvasti
- Leader-periaatteiden ja hallintomallin arviointi tehdään vuonna 2019
- Ohjelmakauden 2021-2027 valmistelu on käynnissä
- Pohdittavia kysymyksiä Leader-ryhmissä
  - Miten hyvin oman alueesi toimijat tuntevat Leader-toimintaa? Miten Leader on verkostoitunut alueen muiden kehittäjätahojen kanssa? Mikä on Leader-ryhmän rooli ja lisäarvo ja vaikuttavuus?
  - Miten toimiva Leader-ryhmän alue on? Millä tavoin pienillä resursseilla toimitaan mahdollisimman tehokkaasti? Mitä tehdään itse ja missä asioissa yhteistyötä voisi tiiviistää?
- [Leader2030](#) ja [CLLD2030](#) tulevaisuusprosessit

MMM, ruokaosasto, maaseudun kehittämissyksikkö – Leaderiin liittyviä henkilöitä ja asioita mm:

Taina Vesanto
yksikön päällikkö

Sanna Sihvola
aluetiimi

Laura Jänis
Leader / CLLD

Marianne Selkänaho
kehittämishankkeet
laajakaista
älykkäät kylät

Juuso Kalliokoski
yritysrahoitus

Leena Anttila
kansainvälinen
yhteistyö
hallintomallityöryhmä

Saara Meurasalo
rahoitus
valtuudet

**Annukka Lyra /
Meri Kiikkala**
viestintä

Christell Åström
maaseutupolitiikka

Antonia Husberg
maaseutupolitiikka

Elina Auri
saaristopolitiikka

Eero Pehkonen
ohjelman arvioinnit

Lisätietoa

- www.maaseutu.fi – [Leader](#)
- [Ruokavirasto: Leader-ryhmien yhteystietojen haku](#)
- www.pikantti.ruokavirasto.fi → Leader-työn ekstranet
- www.leadersuomi.fi
- [Leader-työntekijät FB-ryhmä](#)
- [FB: Leader – paikallisesti kehittäen](#) –sivu
- [Kehitetään paikallisesti FB-ryhmä](#), [Kehitetään paikallisesti CLLD2030 FB-sivu](#)
- [Leader2030 FB-ryhmä](#)
- [European Network for Rural Development ENRD](#), [FB: ENRD](#)
- [The European LEADER association for Rural Development ELARD](#), [Facebook](#)
- [FB: Friends of the LEADER approach](#)
- [#leadersuomi](#), [#maaseutufi](#), [#kehitetäänpaikallisesti](#), [#leaderfi](#), [#leader2030](#), [#uusiCAP](#), [#CAP27](#), [#leaderCLLD](#), [#useCLLD](#)

Kiitos!

Rullailua, hengailua ja vaikuttamisen oppitunti

Elämysportaat kohoavat kökkähengellä

Marjat talteen ja markkinoille!
Kerupilotti rakentaa tuoteketjua kuntoon

Laajakaista tuli kylään

Kokonaisvaltaista hyvinvointia – hyvinvointiyrittäjä investoi Leader-rahoituksella

Ihmisten kokoisille ideoille!